

D E C I Z I E

cu privire la respingerea apelului

declarat de Serviciul Fiscal de Stat,

în cauza civilă la cererea înaintată de Serviciul Fiscal de Stat către Balanici Octavian, intervenient accesoriu lichidatorul SRL ”Augustin & Alexandra”, Donțu Alexei privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil SRL ”Augustin & Alexandra”,

împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul central din 17 martie 2026,

Dosarul nr.2ai-32/26
PIGD nr. 2-23180265-03-2ai-12052026

Prima instanță: Judecătoria Orhei sediul central (judecător C.Troianovschi)

17 septembrie 2026, mun. Bălți

Textul corespunde originalului

Examinând, în procedură scrisă, apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat

Curtea de Apel Nord, în completul compus din:
Elena Grumeza*, Președinte,*
Natalia Costaș,
Ivan Parii, *judecători*

a constatat:

ÎN FAPT

La data de 10 martie 2025 Serviciul Fiscal de Stat a înaintat cerere în instanța de judecată către Balanici Octavian, intervenient accesoriu lichidatorul SRL ”Augustin & Alexandra”, Donțu Alexei privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil SRL ”Augustin & Alexandra”.

În susținerea cererii formulate Serviciu Fiscal de Stat a invocat că prin hotărârea Judecătoriei Orhei sediul central nr.2i-56/24 din 03.07.2024 a fost admisă cererea introductivă depusă de Serviciul Fiscal de Stat cu privire la intentare procesului de insolvabilitate față de SRL „Augustin & Alexandra”, s-a constatat insolvabilitatea şi s-a intentat procesul de insolvabilitate față de SRL „Augustin & Alexandra", c/f 1010606000307, cu sediul în or.Șoldănești, str.31 August 1989, of. 8, în calitate de administrator al insolvabilității/lichidator a fost desemnat administratorul autorizat Donțu Alexei.

A indicat că în cadrul ședinței de validare a creanțelor au fost validate creanțele Serviciului Fiscal de Stat în sumă de 198 824,41 lei, constituită din: creanțe chirografare de rangul III (plăți de bază) -86 109,35 lei; creanțe chirografare de rangul VI (majorări de întârziere) - 112 715,06 lei.

Având în vedere că debitorul SRL „Augustin & Alexandra” nu dispune de careva bunuri care ar putea fi valorificate întru stingerea creanțelor validate, iar pe conturile bancare lipsesc mijloacele financiare, constată că unica modalitate de stingere a creanțelor validate ale Serviciului Fiscal de Stat este atragerea la răspundere subsidiară a

membrilor organelor de conducerea debitorului prin prisma art. 247, 248 al Legii insolvabilității.

Conform informației despre contribuabilul SRL „Augustin& Alexandra" din sistemul informațional automatizat al Serviciului Fiscal de Stat, de la data 12.02.2010 (data fondării întreprinderii) - până la data intentării procesului de insolvabilitate - 03.07.2024, administrator statutar al debitorului SRL „Augustin & Alexandra" este Balanici Octavian *****, c/p *****, domiciliat în *****.

A precizat că este indubitabil că prin prisma art.247 alin.(1) din Legea insolvabilității nr.149 din 29.06.2012, Balanici Octavian ***** este persoana căreia îi este imputabilă răspunderea subsidiară.

A reținut că unul din temeiurile de atragere la răspundere subsidiară a debitorului constituie ținerea unei contabilități fictive sau contrare prevederilor legii precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire. A indicat că potrivit explicației f/nr. din 01.08.2024, se atestă că membrii organelor de conducere debitorului și anume administratorul statutar, ce deținea în cadrul întreprinderii funcție de răspundere, nu a prezentat la solicitarea administratorului insolvabilității/lichidatorului documentele contabile, actele de constituire sau alte acte cu privire la activitatea şi la patrimoniul său, precum şi documentele activității economice şi documentele de evidență contabilă.

A specificat că nu este nici o dovadă (act de primire-predare, şi/sau inventariere) că ele au fost transmise la păstrare sau ridicate de organele abilitate. De aici rezultă că ele până în prezent sunt la organele de conducere ale debitorului în virtutea legislației în vigoare şi intenționat nu fost transmise administratorului insolvabilității/lichidatorului pentru a gestiona corect procesul insolvabilității și a valorifica cu succes masa debitoare.

Astfel, se prezumă că Balanici Octavian *****, care deținea şi funcția de contabil, în mod intenționat şi cu bună știință a ascuns/s-a eschivat de la prezentarea datelor din evidența contabilă, documentelor primare, blanchetelor de strictă evidență, fie a contribuit la dispariția sau nimicirea documentelor contabile.

A pretins că Balanici Octavian ***** nu a respectat obligațiile ce îi revin în conformitate cu Legea contabilității şi raportării financiare, Legea privind societățile cu răspundere limitată, Legea insolvabilității, ceea ce a dus în cele din urmă, la prejudicierea intereselor atât ale întreprinderii, cât şi ale creditorilor în suma creanțelor validate. În cazul nepredării documentelor contabile către administratorul provizoriu sau administratorului de insolvabilitate, atât culpa, cât şi legătura de cauzalitate între faptă şi prejudiciu se prezumă, or, neținerea contabilității este o faptă negativă, ce nu poate fi probată decât prin faptul pozitiv contrar. În condițiile în care administratorul statutar nu a predat documentele contabile ale debitorului insolvabil, în termenul fixat de legiuitor, se

naște prezumția că nu s-a ținut contabilitatea respectivei societății. Această prezumție poate fi răsturnată de partea pârâtă prin predarea documentelor către administratorul provizoriu sau administratorul insolvabilității/lichidator.

A invocat că, nepredând actele financiar-contabile, nu se poate stabili dacă a fost ținută contabilitatea în conformitate cu legea sau dacă au dispărut anumite documente contabile, iar sarcina probei faptului pozitiv cu privire şi la acest aspect revine tot pârâtului şi nu reclamantului, pentru care împrejurarea respectivă constituie un fapt negativ, imposibil de dovedit. Nepredarea actelor contabile prezumă relativ neținerea contabilității în conformitate cu legea, ceea ce dă dreptul de a prezuma că aceste fapte au cauzat intrarea debitorului în insolvență.

Astfel, întrucât contabilitatea reflectă situația patrimonială a unei întreprinderi prin înregistrarea tranzacțiilor financiare, precum şi a activelor şi pasivelor, în lipsa contabilității, administratorul insolvabilității/lichidatorul SRL ,,Augustin &Alexandra" este în imposibilitate de a stabili şi identifica activele întreprinderii care nu se supun înregistrării în registrele de stat precum: mărfurile pe care întreprinderea le cumpără în vederea revânzării, obiectele de mică valoare şi de scurtă durată care fac parte din activele de muncă (inventar gospodăresc, ninstrumente etc.), creanțele, avansurile, împrumuturile acordate sau alte operațiuni financiare.

Simpla nepredare a documentelor contabile de către fostul administrator conduce la antrenarea răspunderii patrimoniale a acestuia pentru pasivul societății, fără a fi necesară administrarea de dovezi suplimentare privind existența faptei delictuale, a prejudiciului şi a legăturii de cauzalitate între faptă şi starea de insolvență. În lipsa prezentării de către pârât a documentelor contabile, este imposibilă o analiză a modului în care a fost ținută contabilitatea şi a cauzelor concrete care au determinat insolvența, iar această situație este chiar rezultatul conduitei culpabile a pârâtului, care, în calitate de administrator statutar, are obligația de a evidenția în contabilitate toate operațiunile efectuate. Or, neîndeplinirea acestei obligații transferă în sarcina pârâtului obligația de a dovedi că a respectat normele care reglementează modul de ținere a contabilității şi că faptele sale nu au cauzat insolvența.

A adăugat că odată cu intentarea procesului de insolvabilitate în privința debitorului SRL ,,Augustin & Alexandra", în vederea verificării totale privind corectitudinea calculări şi plenitudinea transferării la buget a impozitelor, taxelor locale şi altor plăți aferente Bugetului Public Național pentru perioada 01.01.2020-30.06.2024, în perioada 30.07.2024-02.-08.2024, a fost efectuat controlul fiscal. Anterior intentării procesului de insolvabilitate, SRL ,,Augustin
& Alexandra" nu a fost supus controlului fiscal prin metoda verificării totale, dar a fost supus controlului fiscal prin metoda verificării operative, în urma căruia au fost aplicate

sancțiuni fiscale în mărime totală de 10 000,00 lei conform Deciziilor nr.227/1097 din 25.11.2020 nr.671/2671 din 04.08.2021, sume care nu au fost achitate până la data intentării.

A concretizat că din motivul neprezentării de către Balanici Octavian ***** a datelor contabile, controlul fiscal a fost efectuat prin metode și surse indirecte conform prevederilor art. 225 alin.(1) din Codul Fiscal, după cum urmează: informația contribuabilului privind tranzacțiile efectuate, livrările şi procurările pe facturile efectuate pe toate tipurile de întreprindere (forma DTEST&PROCF); informația din SIA e-Factura si Informația din registrul general electronic; informația de la instituțiile financiare privind rulajele bancare;
informația Agenției Servicii Publice, Departamentul Cadastru; informația din Sistemul Informațional al Serviciului Vamal al Republici Moldova (ASYCUDA); informația din dosarul contribuabilului de pe portalul Serviciului Fiscal de Stat: informația de la Biroul Național de Statistică; informația din Situațiile financiare prezentate pentru A/2020-A/2021.

În cadrul controlului fiscal a fost verificată corectitudinea și plenitudinea determinării și stingerii obligațiilor fiscale la următoarele taxe și impozite: impozit pe venit reținut din salariu; impozit pe venit obținut din activitatea operațională; taxa pentru amenajarea teritoriului; taxa pentru unitățile comerciale și/sau de prestări servicii; taxa pentru apă; contribuții de asigurări sociale de stat obligatorii virate de angajatori; prime de asigurare obligatorie de asistență medicală.

În rezultatul controlului efectuat la SRL ,,Augustin & Alexandra" s-a stabilit: neprezentarea de către entitate a documentelor contabile pentru perioada supusă verificării (01.01.2020-30.06.2024); neprezentarea informației privind închiderea subdiviziunii structurale şi anume: unitate de prestări servicii (vulcanizare), amplasată în or. Șoldănești, str.31 August nr.121/A; eschivarea de la calculul si de la plata taxei pentru amenajarea teritoriului cu suma de 112,50 lei, pentru perioada fiscală T/3/2022; diminuarea taxei pentru unitățile comerciale cu suma totala de 1712 lei, inclusiv pentru perioadele fiscale T/3/2020 si T/4/2020 cu câte 772,50 lei pe fiecare trimestru și pentru T/3/2021 cu 167 lei, eschivarea de la calculul si de la plata taxei pentru unitățile comerciale în sumă de 750 lei pentru perioada fiscală T/4/2021 majorarea taxei pentru unitățile comerciale cu suma totală de 307,50 lei, inclusiv pentru perioadele fiscale T/1/2021 si T/2/2020 cu câte 153,75 lei pe fiecare trimestru; nerespectarea modului de întocmire și prezentare a dării de seamă privind impozitul pe venitul agenților economici subiecți al sectorului întreprinderilor mici si mijlocii (Forma
SIMM20) pentru perioada fiscală A/2023, fără apariția obligației suplimentare la buget, dării de seamă privind reținerea impozitului pe venit, a primelor de asigurare obligatorie

de asistentă medicală si a contribuțiilor de asigurări sociale de stat obligatorii calculate (Forma IPC21), pentru perioada fiscală L/01/2021, fără apariția obligațiilor suplimentare aferente impozitului pe venit reținut din salariu; notei de informare (Forma IALS21) pentru A/2021 fără apariția obligației la buget privind impozitul pe venit reținut din salariu, dării de seamă (Forma TL13) pentru perioada fiscală T/3/2022, cu apariția obligațiilor suplimentare aferente taxei pentru amenajarea teritoriului, care constituie încălcare fiscală nesemnificativă, dării de seamă (Forma TL13) pentru perioadele fiscale T/3/2020, T/4/2026: T/3/2021, T/4/2021 cu apariția obligațiilor suplimentare aferente taxei pentru unitățile comerciale şi pentru perioadele fiscale T/1/2021 şi T/2/2021 fără apariția obligațiilor suplimentare aferente taxei pentru unitățile comerciale.

Ca urmare a controlului fiscal efectuat, prin metode şi din surse indirecte, pentru perioada 01.01.2020-30.06.2024 a fost încheiat actul de control nr.5-732296 din 02.08.2024, prelungit pe actele nr.5-735592, nr.5-735593, nr.3-625770 cu emiterea Deciziei asupra cazului de încălcare a legislației nr. 779/2682 din 20.08.2024, prin care s-a dispus încasarea de la SRL „„Augustin & Alexandra" pentru încălcarea legislației a sumei totale de 51 346,00 lei (inclusiv penalități/amenzi).

Este evident că lipsa ținerii contabilității duce la o lipsă de transparență financiară, dificultăți în urmărirea activelor imobilizare şi activelor circulante, evaluarea eronată a profitului şi pierderii, ceea ce, în cele din urmă, contribuie la incapacitatea de a face față datoriilor şi implicit, la intrarea în stare de insolvabilitate.

Suplimentar a argumentat că există un temei rezonabil pentru atragerea răspunderii subsidiare a administratorului din următoarele considerente: neglijență în administrare determinată prin ignorarea de către administratorul statutar a datoriilor acumulate şi a continuat activitatea, deși era evident că acest lucru agrava situația financiară a companiei; încălcarea obligației de prudență determinată prin continuarea activității fără o strategie viabilă de redresare a dus la acumularea de penalități, ceea ce reprezintă o încălcare a obligației de prudență față de creditori. Afectarea intereselor creditorilor determinată prin neachitarea datoriilor fiscale şi acumularea acestora în mod constant a prejudiciat creditorii, în special statul, care are dreptul de a recupera aceste sume.

Alt temei de atragere la răspundere subsidiară constituie nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor Legii insolvabilității și dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată. A reiterat că în cadrul controlului fiscal a fost efectuată ieşirea la fața locului amplasării subdiviziunii entității - unite de prestări de servicii (vulcanizare), amplasată în or. Șoldănești, str.31 August nr. 121/A, drept urmare s-a constatat sistarea activității subdiviziunii, iar Balanici Octavian ***** a explicat că la momentul efectuării controlului nici una din subdiviziuni nu activează, aceasta fiind închisă pe parcursul

anului 2023. Conform citațiilor bancare, începând cu anul 2023, SRL „Augustin & Alexandra” nu a înregistrat rulaje de mijloace bănești la conturile bancare, ultima operațiune a fost efectuată în 2022, iar ultima dare de seamă privind reținerea impozitului pe venit a fost prezentată la data de 24.03.2021 pentru L/1/2021.

De asemenea, potrivit citațiilor bancare, în perioada 01.01.2020-31.12.2023, debitorul a înregistrat rulaje de mijloace bănești aferente veniturilor impozabile (suma intrărilor de mijloace bănești a căror destinație este încasări din comercializarea sau prestare de servicii): în perioada A/2020 în mărime de 43 896 lei; în perioada A/2021 în mărime de 15 170 lei; în perioada A/2022 în mărime de 1 160 lei; în perioada A/2023 în mărime de 0 lei.

Conform informației SIA E-factura se constată că ultima factură de către SRL „Augustin & Alexandra” a fost eliberată la data de 23.11.2022. Potrivit SI al SFS s-a constatat prezentare de către SRL ‚Augustin & Alexandra” a situațiilor financiare pentru perioadele A/2020 şi A/2021, iar pentru A/2022 şi A/2023 nu a prezentat situații financiare la CNAS. Contribuabilul a prezentat dările de seamă cu privire la impozitul pe venitul agenților economici subiecți ai sectorului întreprinderilor mici şi mijlocii pentru perioadele A/2020-A/2022, pentru A/2023
darea de seamă nu a fost prezentată.

Analizând cele menționate, precum și ținând cont de declarațiile lui Balanici Octavian *****, precum că din 2023 nu activează nici o subdiviziune declarată anterior de către primul, a conchis că debitorul SRL „Augustin & Alexandra” şi-a încetat activitatea economică în anul 2022, or începând cu anul 2023 acesta nu a mai generat venit. În dinamică suma intrărilor de mijloace bănești a căror destinație este încasări din comercializarea sau prestare de servicii, observă o descreștere semnificativă a veniturilor.

A pretins că pentru A/2020 SRL ”Augustin & Alexandra” a generat venit în mărime de 43 896 lei însă obligația ce-i revenea conform Deciziei nr.227/1097 din 25.11.2020 nu a fost onorată, prin urmare se prezumă că debitorul a efectuat careva plăți preferențiale în detrimentul bugetului public național. În asemenea situație obligația de plată a debitorului SRL „Augustin & Alexandra” a survenit la data de 25.11.2020, iar termenul de 30 de zile pentru depunerea cererii introductive de către debitorul SRL ‚Augustin& Alexandra”, stabilit la art.14 alin.(3) din Legea insolvabilității, urmează a fi calculat din data de 26.12.2020, or, neachitarea obligațiilor fiscale calculate în baza Deciziilor cu privire la încălcarea legislației prezumă incapacitatea de plată a acestuia.

Odată cu apariția incapacității de plată, administratorul statutar Balanici Octavian ***** urma să depună cererea introductivă privind intentarea procesului de insolvabilitate, urmând să poarte răspundere pentru toate sumele apărute după expirarea termenului de 30 zile prevăzut de Legea insolvabilității.

Or, în mod obișnuit, administratorul avea obligație să ia măsuri de reducere a datoriilor sau să caute soluții de restructurare financiară, sau să dispună încetarea activității companiei şi lichidarea acesteia dacă era evident că nu există capacitatea de a acoperi datoriile. Prin lipsa unor astfel de acțiuni, administratorul a contribuit doar la agravarea situației, generând o presiune financiară mai mare asupra companiei şi implicit prejudiciind statul.

Consideră că sunt întrunite condițiile atragerii la răspundere subsidiară patrimonială a membrului organului de conducere a debitorului SRL ”Augustin & Alexandra", întrucât au fost comise fapte ilicite, există prejudiciu, există legătura de cauzalitate între fapta ilicită şi prejudiciu. Prezența măcar a unui singur indice din temeiurile independente de atragere la răspundere subsidiară a organelor de conducere a debitorului în sensul Legii insolvabilității, constituie un temei suficient pentru angajarea răspunderii subsidiare față de creditorii debitorului.

Solicită Serviciul Fiscal de Stat atragerea la răspundere patrimonială subsidiară a membrului organului de conducere al debitorului SRL ”Augustin & Alexandra” în persoana administratorului statutar Balanici Octavian *****; încasarea de la Balanici Octavian ***** în beneficiul masei debitoare SRL „Augustin & Alexandra” în sumă totală de 198 824,41 lei, dintre care creanțe chirografare de rangul III – 86 109,35 lei şi creanțe chirografare de rangul VI – 112 715,06 lei.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

Prin hotărârea Judecătoriei Orhei sediul central din 17 martie 2026 cererea Serviciului Fiscal de Stat către Balanici Octavian, intervenient accesoriu lichidatorul SRL ”Augustin & Alexandra”, Donțu Alexei privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil SRL ”Augustin & Alexandra” s-a respins ca neîntemeiată.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

La 18 martie 2026 Serviciul Fiscal de Stat a declarat apel împotriva hotărârii Judecătoriei Orhei sediul central din 17 martie 2026, solicitând casarea hotărârii și pronunțarea unei noi decizii prin care cererea privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului să fie admisă integral.

TERMENUL DE DECLARARE A APELULUI

Articolul 248 Legea insolvabilității nr.149 din 29.06.2012,

(1) La cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea.

(6) În toate cazurile, asupra acţiunii prevăzute la alin.(1), instanţa de insolvabilitate se pronunţă prin hotărîre, care poate fi contestată cu apel de persoanele vizate în ea.

Articolul 8 Legea insolvabilității nr.149 din 29.06.2012,

(1) Hotărârile instanţei de insolvabilitate pot fi atacate cu apel în termen de 15 zile de la data pronunţării dispozitivului, cu excepţiile prevăzute în prezenta lege

Instanța de apel reține că dispozitivul hotărârii a fost pronunțat la 17 martie 2026, iar cererea de apel a fost declarată la 18 martie 2026, ceea ce denotă respectarea termenului de contestare.

ARGUMENTELE APELANTULUI

În motivarea apelului a invocat că instanța de insolvabilitate a ajuns la o concluzie eronată, ca urmare a unei interpretări greșite și excesiv formaliste a dispozițiilor art.248 alin.(1) lit e) din Legea insolvabilității nr.149/2012, precum și a unei aprecieri incomplete a circumstanțelor cauzei.

Consideră că instanța a reținut în mod neîntemeiat că faptele imputate administratorului statutar al SRL „Augustin & Alexandra", Balanici Octavian nu pot constitui temei pentru atragerea la răspundere subsidiară, motivând că nu a fost demonstrată ținerea unei contabilități fictive sau contrare legii. O asemenea concluzie ignoră însă faptul, că norma legală invocată nu sancționează exclusiv existența formală a unei contabilități fictive, ci vizează și orice conduită care împiedică stabilirea situației economico-financiare reale a debitorului, inclusiv lipsa evidenței contabile conforme și nepredarea documentelor contabile către administratorul insolvabilității, fapte imputabile în mod direct administratorului statutar.

De asemenea, instanța de insolvabilitate a omis să țină cont de faptul, că obligația de organizare și asigurare a ținerii contabilității în conformitate cu prevederile legale revine administratorului societății, potrivit dispozițiilor Legii contabilității și raportării financiare nr. 287/2017, precum și ale Codului fiscal.

În mod eronat instanța a apreciat că reclamantul urma să probeze existența unei contabilități fictive în sens restrâns, respectiv existența unor operațiuni economice inexistente sau a unor înscrisuri falsificate. Textul art.248 alin. (1) lit.e) are însă un conținut mai larg, incluzând expres și ținerea contabilității contrar prevederilor legii, precum și contribuirea la dispariția documentelor contabile și a documentelor de

constituire. Astfel, simpla imposibilitate de a verifica situația economico-financiară a debitorului ca urmare a neîndeplinirii obligațiilor legale de evidență contabilă este suficientă pentru a reține caracterul ilicit al conduitei administratorului.

Mai mult, concluzia instanței potrivit căreia obligațiile fiscale constatate prin decizia nr.779/2682 din 20.08.2024 nu ar putea avea legătură cu starea de insolvabilitate doar pentru faptul că actul de control a fost emis ulterior intentării procesului de insolvabilitate este una formală și neîntemeiată. Relevante nu sunt data emiterii actului de control sau a deciziei fiscale, ci perioada în care au fost săvârșite încălcările constatate. Or, verificările fiscale au vizat activitatea debitorului desfășurată în perioada 01.01.2020–30.06.2024, adică anterior deschiderii procedurii de insolvabilitate, perioadă în care administratorul statutar avea obligația legală de a organiza și asigura ținerea contabilității.

Consideră că există o legătură cauzală directă între conduita administratorului și imposibilitatea satisfacerii creanțelor creditorilor, întrucât lipsa documentelor contabile și neorganizarea evidenței financiare au făcut imposibilă identificarea activelor reale ale debitorului, verificarea tranzacțiilor efectuate și determinarea exactă a situației patrimoniale a societății. Această conduită a contribuit în mod direct la agravarea stării de insolvabilitate și la imposibilitatea recuperării creanțelor bugetare.

În consecință, Serviciul Fiscal de Stat constată că instanța de insolvabilitate a soluționat cauza în mod eronat, fără a aplica corect normele legale incidente și fără a analiza în mod real conduita administratorului statutar și consecințele acesteia asupra stării de insolvabilitate a debitorului.

Atrage atenția instanței că potrivit materialelor dosarului de insolvabilitate, incapacitatea de plată a debitorului nu reprezintă o simplă presupunere subiectivă a creditorului, ci rezultă dintr-un ansamblu de probe concordante și obiective, și anume: neachitarea obligațiilor fiscale exigibile; diminuarea continuă a veniturilor societății; lipsa rulajelor bancare începând cu anul 2023; sistarea activității economice și închiderea subdiviziunilor; lipsa raportării financiare și fiscale; inexistența activității comerciale efective după anul 2022.

Or, toate aceste circumstanțe demonstrează că administratorul statutar cunoștea sau trebuia să cunoască despre imposibilitatea societății de a-și onora obligațiile față de creditori și despre necesitatea inițierii procedurii de insolvabilitate în termenul prevăzut de lege.

În mod eronat, instanța de insolvabilitate a reținut că Serviciul Fiscal de Stat nu ar fi probat data exactă a survenirii stării de insolvabilitate, ignorând faptul că Legea insolvabilității instituie expres o prezumție legală a incapacității de plată în cazul întârzierii executării obligațiilor pecuniare mai mult de 60 de zile. Astfel, în condițiile neachitării obligațiilor fiscale stabilite prin deciziile nr. 227/1097 din 25.11.2020 și nr.

671/2671 din 04.08.2021, existența incapacității de plată rezultă direct din lege și din conduita debitorului.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

Articolul 385 Cod de procedură civilă

Instanţa de apel, după ce judecă apelul, este în drept: a) să respingă apelul şi să menţină hotărîrea primei instanţe.

Articolul 8 din Legea insolvabilității nr.149 din 29.06.2012

(6) Cererile de apel se examinează în procedură scrisă, în termen de până la 60 de zile de la data intentării procedurii de apel, în condiţiile examinării cauzei în primă instanţă. Instanţa de apel poate dispune citarea participanţilor la proces dacă apreciază acest fapt ca fiind necesar. Cererile de apel şi de recurs se examinează în modul prevăzut de Codul de procedură civilă, cu excepţiile stabilite în prezenta lege.

(7) Deciziile instanţei de apel nu se supun recursului, fiind definitive şi irevocabile de la data pronunţării.

Articolul 373 Cod de procedură civilă

(1) Instanţa de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referinţelor şi obiecţiilor înaintate, legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate în ceea ce priveşte constatarea circumstanţelor de fapt şi aplicarea legii în primă instanţă.

(2) În limitele apelului, instanţa de apel verifică circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărîrea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite, dar care au importanţă pentru soluţionarea cauzei, apreciază probele din dosar şi cele prezentate suplimentar în instanţă de apel de către participanţii la proces.

(3) În cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanţa de apel se pronunţă în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanţă.

Articolul 376 Cod de procedură civilă

(1) Dispoziţiile de procedură privind judecarea cauzelor civile în primă instanţă se aplică şi în instanţa de apel în măsura în care nu sînt contrare dispoziţiilor prezentului capitol.

(1^1) Apelul împotriva hotărîrilor emise de instanţa de insolvabilitate, precum şi împotriva hotărârilor emise în cazul cererilor cu valoare redusă se examinează, în procedură scrisă sau cu citarea participanţilor la proces, în condiţiile examinării cauzelor în primă instanţă.

Articolul 15 din Legea insolvabilității nr.149 din 29.06.2012

(1) În cazul insolvabilităţii debitorului din culpa fondatorilor (membrilor) lui, a membrilor organului executiv sau a unor alte persoane care au dreptul de a da indicaţii obligatorii pentru debitor ori care pot influenţa în alt mod acţiunile debitorului

(insolvabilitate intenţionată), aceştia poartă răspundere subsidiară solidară faţă de creditori în măsura în care bunurile debitorului sînt insuficiente pentru executarea creanţelor creditorilor.

Articolul 248 din Legea insolvabilității nr.149 din 29.06.2012,

(1) La cererea administratorului insolvabilităţii/lichidatorului, a comitetului creditorilor sau a oricărui creditor care are interes legitim, instanţa de insolvabilitate poate dispune ca o parte din datoriile debitorului insolvabil să fie suportate de membrii organelor lui de conducere, precum şi de orice altă persoană, care i-au cauzat insolvabilitatea prin una dintre următoarele acţiuni:

a) folosirea bunurilor sau creditelor debitorului în interes personal;

b) desfăşurarea unei activităţi comerciale în interes personal sub acoperirea debitorului;

c) majorarea fictivă a pasivelor debitorului şi/sau deturnarea (ascunderea) unei părţi din activul debitorului;

d) procurarea de fonduri pentru debitor la preţuri exagerate;

e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire;

f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;

g) dispunerea, în luna precedentă încetării plăţilor, de a se plăti cu preferinţă unui creditor în dauna celorlalţi creditori;

h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14;

i) comiterea cu intenţie a altor fapte care au cauzat insolvabilitatea debitorului.

(2) Aplicarea prevederilor alin.(1) nu exclude aplicarea faţă de debitor a unor sancţiuni contravenţionale sau pedepse penale pentru fapte ce constituie contravenţii sau infracţiuni. În acest sens, la cererea comitetului creditorilor, administratorul/lichidatorul transmite organelor procuraturii toate documentele spre a fi examinate la obiectul existenţei de motive (fapte) ce ar putea angaja urmărirea penală a debitorului sau a membrilor organelor lui de conducere.

(4) În caz de pluralitate, răspunderea persoanelor prevăzute la alin.(1) este solidară, cu condiţia ca apariţia stării de insolvabilitate să fie actuală sau anterioară perioadei în care şi-au exercitat mandatul ori au deţinut poziţia ce ar fi putut cauza insolvabilitatea debitorului. Persoanele în cauză se pot apăra de solidaritate dacă, în organele colegiale de conducere ale debitorului, s-au opus actelor sau faptelor care au cauzat insolvabilitatea sau dacă au lipsit de la luarea deciziilor care au cauzat

insolvabilitatea şi au făcut să se consemneze, ulterior luării deciziei, opoziţia lor la aceste decizii.

(5) Termenul de prescripţie pentru acţiunea prevăzută la alin.(1) este de 3 ani. Termenul începe să curgă de la data în care a fost cunoscută sau trebuia să fie cunoscută persoana care a cauzat insolvabilitatea, dar nu mai târziu de 2 ani de la data hotărârii de intentare a procedurii de insolvabilitate.

(6) În toate cazurile, asupra acţiunii prevăzute la alin.(1), instanţa de insolvabilitate se pronunţă prin hotărîre, care poate fi contestată cu apel de persoanele vizate în ea.

Articolul 247 din Legea insolvabilității nr.149 din 29.06.2012

(1) În sensul prezentei legi, membri ai organelor de conducere ale debitorului pot fi: debitorul persoană fizică ce desfăşoară activitate individuală de întreprinzător, fondatorul întreprinderii individuale sau al gospodăriei ţărăneşti (de fermier), administratorii societăţilor comerciale, administratorii întreprinderilor de stat/municipale, membrii organelor executive, membrii organului de supraveghere (consiliului), lichidatorii şi membrii comisiilor de lichidare, contabilii.

(2) Prevederile alin.(1) se aplică persoanelor care deţineau funcţiile respective la data intentării procesului de insolvabilitate, precum şi celor care au deţinut aceste funcţii pe parcursul ultimelor 24 de luni anterioare intentării procesului.

Articolul 72 din Legea privind societăţile cu răspundere limitată nr.135 din 14.06.2007,

(1) Administratorul este obligat să gestioneze societatea astfel încît scopurile, pentru care aceasta a fost constituită, să fie realizate cît mai eficient.

(2) Administratorul este obligat să execute hotărîrile adunării generale a asociaţilor şi ale consiliului societăţii.

(3) Administratorul este obligat să ia parte la adunările generale ale asociaţilor şi la şedinţele consiliului societăţii.

(4) Administratorul asigură ţinerea contabilităţii societăţii, precum şi a registrelor societăţii prevăzute de lege şi de statut, şi informează asociaţii cu privire la starea de lucruri şi la gestiunea societăţii.

(5) În exercitarea atribuţiilor sale, administratorul va da dovadă de diligenţă şi loialitate.

(6) Administratorul este obligat să convoace adunarea generală a asociaţilor dacă valoarea activelor nete ale societăţii a devenit mai mică decît capitalul ei social.

(7) În cazul apariţiei indiciilor de insolvabilitate, administratorul este obligat să depună imediat, dar nu mai tîrziu decît la expirarea unei luni, cerere introductivă de intentare a procesului de insolvabilitate dacă asociaţii nu vor acoperi pierderile.

Articolul 7 din Legea contabilității nr.113 din 27.04.2007,

(2) Entitatea este obligată să ţină contabilitatea şi să întocmească situaţiile financiare în modul prevăzut de prezenta lege, de standardele de contabilitate, de planul de conturi contabile şi de alte acte normative aprobate în conformitate cu art.11 alin.(2) lit.a).

Articolul 13 din Legea contabilității nr.113 din 27.04.2007,

(1) Răspunderea pentru ţinerea contabilităţii şi raportarea financiară revine: a) conducerii (organului executiv) – în entitatea cu răspundere limitată;

(2) Persoanele specificate la alin.(1) sînt obligate:

a) să organizeze şi să asigure ţinerea contabilităţii în mod continuu din momentul înregistrării pînă la lichidarea entităţii;

e) să organizeze sistemul de control intern, inclusiv efectuarea inventarierii;

h) să asigure întocmirea şi prezentarea situaţiilor financiare în conformitate cu prezenta lege şi cu standardele de contabilitate.

Articolul 44 Legea contabilității nr.113 din 27.04.2007

Persoanele vinovate de încălcarea prezentei legi, care se eschivează de la ţinerea contabilităţii, aplică incorect standardele de contabilitate, precum şi cele care falsifică premeditat documentele primare, registrele contabile, situaţiile financiare şi rapoartelor anuale, sînt trase la răspundere disciplinară, materială, administrativă sau penală, după caz, conform legislaţiei.

APRECIEREA INSTANȚEI

Analizând materialele cauzei în raport cu norma legală relevantă speței, completul de judecată consideră necesar de a respinge cererea de apel, din considerentele ce urmează.

Materialele cauzei confirmă faptul că prin hotărârea Judecătoriei Orhei sediul central din 3 iulie 2024, s-a admis cererea introductivă depusă de Serviciul Fiscal de Stat, s-a constatat insolvabilitatea debitorului, fiind intentat procesul de insolvabilitate faţă de SRL ”Augustin & Alexandra”, c/f 1010606000307, cu sediul în or.Șoldănești, str.31 August 1989, of. 8, în calitate de administrator al insolvabilității/lichidator a fost desemnat administratorul autorizat Donțu Alexei /f.d.21/. Administrator al SRL ”Augustin & Alexandra” este Balanici Octavian.

Conform tabelului definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorul SRL ”Augustin & Alexandra”, au fost validate creanţele Serviciului Fiscal de Stat în sumă totală de 198 824,41 lei, constituite din creanțe chirografare de rangul III în sumă de 86 109,35 lei și creanțe chirografare de rangul VI în sumă de 112 715,06 lei /f.d.25/.

La 10 martie 2025 Serviciul Fiscal de Stat a înaintat cerere în instanța de judecată

către Balanici Octavian, intervenient accesoriu lichidatorul SRL ”Augustin & Alexandra”, Donțu Alexei privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil SRL ”Augustin & Alexandra” în persoana administratorului Balanici Octavian.

Din conținutul cererii înaintate de SFS se evidențiază că se solicită atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organului de conducere a debitorului – administratorului Balanici Octavian în temeiul dispozițiilor art.248 lit. e), f), h) din Legea insolvabilității nr.149 din 29.06.2012, care se referă la:

e) ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire;

f) dispunerea continuării unei activităţi a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată;

h) nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14.

Completul de judecată precizează că răspunderea patrimonială reprezintă o formă a răspunderii civile delictuale, care se angajează faţă de delincvenţi, în rezultatul încălcării unei obligaţii legale cu caracter patrimonial. În sensul dispoziţiilor menţionate, se subînţelege că pentru apariţia răspunderii delictuale este necesar un fapt juridic. Acest rol îl îndeplineşte temeiul răspunderii delictuale. Temeiul răspunderii delictuale îl constituie componenţa delictului civil, care la rândul său include: prejudiciu, fapta ilicită, raportul de cauzalitate între fapta ilicită şi prejudiciu, şi vinovăţia. Acestea reprezintă condiţiile generale de antrenare a răspunderii delictuale, iar lipsa unei condiţii, potrivit regulii generale, exclude răspunderea delictuală, cu excepţia cazurilor expres prevăzute de lege, când răspunderea delictuală se poate angaja şi în lipsa unor condiţii.

Răspunderea nu devine automat operantă în toate cazurile în care pasivul social nu poate fi acoperit, ci numai atunci când se demonstrează că prin acţiunea culpabilă şi intenţionată, subiecţii vizaţi au cauzat starea de insolvabilitate prin săvârşirea unei fapte expres şi limitativ enumerate la articolul 248 din Legea insolvabilităţii şi a căror consecinţe s-au materializat prin crearea, menţinerea sau aprofundarea stării de insolvabilitate, fiind necesar de a proba întrunirea cumulativă a condiţiilor de tragere la răspunde juridico-civilă.

Astfel, pentru intervenţia răspunderii membrilor organelor de conducere ale debitorului, condiţiile sus-enumerate trebuie întrunite cumulativ, iar lipsa uneia conduce la lipsa răspunderii membrilor organelor de conducere care au contribuit la apariţia stării de insolvabilitate a debitorului.

Instanţa de apel menţionează faptul, că insolvabilitatea unei companii este acea stare a patrimoniului acesteia, care se caracterizează prin insuficienţa fondurilor băneşti

disponibile pentru plata datoriilor scadente. Așadar, în principiu, competența generală la luarea deciziilor ce privesc societatea aparține administratorului/ fondatorului.

Referitor la temeiul prevăzut de art.248 lit.e) din Legea insolvabilității nr.149 din 29.06.2012, care se referă la: ţinerea unei contabilităţi fictive sau contrare prevederilor legii, precum şi contribuirea la dispariţia documentelor contabile, a documentelor de constituire, instanța de apel remarcă faptul, că din materialele cauzei nu se probează ținerea de către administratorul debitorului a unei contabilități fictive sau contrare legii.

Instanța relevă faptul că operațiunea fictivă se definește ca fiind disimularea realității prin crearea aparenței existenței unei operațiuni care în fapt nu există. Operațiunile fictive sau nereale sunt consemnări sau mențiuni din evidențele financiar-contabile și fiscale prevăzute de lege, ale unor tranzacții care nu au avut loc de fapt. Iar pentru ca o operațiune să poată fi calificată ca fiind fictivă, este necesar să se stabilească o inexactitate cu caracter esențial între situația reală și modul în care aceasta a fost consemnată în documentul financiar-contabil corespunzător.

Prin contribuirea la dispariția documentelor contabile, a documentelor de constituire, se înțelege săvârșirea acelor fapte ilicite, prin care se încalcă reglementările imperative ale Legii contabilității.

În argumentarea temeiului prevăzut la art.248 alin.1 lit.e) Legea insolvabilității, creditorul a invocat că acesta se confirmă prin decizia asupra cazului de încălcare fiscală nr.779/2682 din 20 august 2024, întocmit de către Direcția Generală Control al Serviciului Fiscal de Stat pentru perioada de activitate 1 ianuarie 2020 – 30 iunie 2024, efectuat prin metoda verificării totale cu aplicarea metodelor şi surselor indirecte de estimare a obligațiilor fiscale, în legătură cu intentarea procedurii de insolvabilitate/f.d.24-28/.

Urmare a controlului efectuat organul fiscal a constat următoarele:

- neprezentarea de date, explicații, informații şi documente necesare Serviciului Fiscal de Stat asupra problemelor, care apar în timpul controlului şi anume a documentelor primare, inclusiv a celor cu regim special, a registrelor contabile;

- lipsa contabilității şi neasigurarea păstrării documentelor de evidență, ceea ce face imposibilă efectuarea controlului prin metoda de verificare totală,

- neprezentarea Dării de seamă privind impozitul pe venitul agenților economici subiecți al sectorului întreprinderilor mici şi mijlocii (Forma SIMM20), pentru perioada fiscală A/2023, fără generarea obligației fiscale la buget.

- nerespectarea modului de prezentare a Dării de seamă (Forma IPC21), pentru perioada fiscală L/01/2021, fără apariția obligației suplimentare la buget;

- nerespectarea modului de întocmire a Notei de informare (Forma IALS21), pentru A/2021.

- eschivarea de la calculul şi plată a taxei pentru amenajarea teritoriului în sumă de 112,50 lei pentru perioada fiscală T/03/2022;

- neprezentarea Dării de seamă (Forma TL13) pentru perioada fiscala T/03/2022, cu apariția obligației suplimentare aferente taxei pentru amenajarea teritoriului.

- diminuarea taxei pentru unitățile comerciale cu suma totală de 1712 lei, inclusiv pentru perioadele fiscale T/3/2020 şi T/4/2020 cu câte 772,50 lei pe fiecare trimestru şi pentru T/3/2021 cu 167 lei;

- eschivarea de la calcul şi plată a taxei pentru unitățile comerciale cu suma de 750 lei, pentru perioada fiscală T/4/2021;

- majorarea taxei pentru unitățile comerciale cu suma totală de 307,50 lei, inclusiv pentru perioadele fiscale T/1/2021 şi T/2/2021 cu câte 153,75 lei pe fiecare trimestru;

- nerespectarea modului de întocmire şi prezentare a Dării de seamă (Forma TL13) pentru perioadele fiscale 1/3/2020-T/4/2021, inclusiv: T/3/2020, 1/4/2020. T/3/2021, T/4/2021 cu apariția obligațiilor suplimentare aferente taxei pentru unitățile comerciale în sumă ce nu depăşeşte 5000 lei şi pentru perioadele fiscale T/1/2021 şi T/2/2021, fără apariția obligațiilor suplimentare la buget.

- neprezentarea în termenii stabiliți a informației despre sistarea activității subdiviziunii şi anume unitate de prestări servicii (vulcanizare)", amplasată în or.Şoldăneşti, str.31 August nr.121/A, aceasta fiind închisă pe parcursul anului 2022.

Concomitent, în corespundere cu prevederile art.231 alin.(4) din Codul fiscal, s-au considerat nesemnificative încălcările fiscale privind:

-eschivarea de la calcul și plată a taxei pentru amenajarea teritoriului pentru perioada fiscală T/3/2022 cu 112,50 lei;

-eschivarea de la calcul şi plată a taxei pentru unitățile comerciale pentru perioada fiscală T/4/2021 cu 750 lei:

- diminuarea taxei pentru unitățile comerciale pentru perioadele fiscale T/3/2020 cu 772,50 lei, T/4/2020 cu 772,50 lei şi pentru T/3/2021 cu 167 lei;

-nerespectarea modului de prezentare şi de prezentare a Dării de seamă (Forma TL13) pentru perioada fiscală T/3/2020, T/4/2020, T/3/2021, T/4/2021, T/3/2022.

Prin decizia asupra cazului de încălcare fiscală nr.779/2682 din 20 august 2024 s-a decis:

- A încasa la buget sumele impozitelor şi taxelor calculate în rezultatul controlului: 112,50 lei- taxa pentru amenajarea teritoriului pentru perioada fiscală T/3/2022, 2154,50 lei- taxa pentru unitățile comerciale,

- A încasa la buget majorare de întârziere (penalitate): 39 lei- pentru neachitarea în termen a taxei pentru amenajarea teritoriului, 1040 lei- pentru neachitarea în termen a taxei pentru unitățile comerciale,

- A aplica amenzi pentru încălcarea legislației şi a încasa: 4000 lei- pentru neexecutarea cerințelor Serviciului Fiscal de Stat, conform prevederilor art.253 alin.(5) din Codul fiscal; 40 000 lei- pentru lipsa contabilității, ceea ce a făcut imposibilă efectuarea controlului fiscal, conform prevederilor art.257 alin. (5) din Codul fiscal; 1000 lei- pentru neprezentarea la Serviciul Fiscal de Stat a informației privind sistarea activitatea subdiviziunii, conform prevederilor art.255 din Codul fiscal.

- A aplica avertizare conform art.235 alin. (1^1) din Codul fiscal, pentru comiterea încălcării fiscale nesemnificative.

Instanța de apel remarcă faptul, că creditorul Serviciul Fiscal de Stat n-a demonstrat, în conformitate cu dispozițiile art.118 alin.1 Codul de procedură civilă, că neregulile depistate la debitorul SRL" Augustin & Alexandra" în cadrul controlului, au dus la insolvabilitatea acestuia. Totodată, decizia nr.779/2682 din 20 august 2024 asupra cazului de încălcare a legislației fiscale comisă de SRL "Augustin & Alexandra", emisă de SFS stă la baza apariției creanțelor debitorului față de creditor și nu reprezintă fapte ilicite admise de către organele de conducere a debitorului.

La acest capitol instanța de apel remarcă faptul, că creditorul SFS nu a probat legătura de cauzalitate dintre încălcările constatate de Serviciul Fiscal de Stat și acțiunile contribuabilului la apariția insolvabilității. Or, pentru antrenarea răspunderii subsidiare trebuie să fie întrunite cumulativ condițiile răspunderii delictuale: fapta ilicită, prejudiciul, vinovăția în comiterea faptei ilicite şi legătura cauzală între fapta ilicită şi prejudiciul cauzat cu vinovăție, ceea ce a fost omis.

Astfel că prin decizia Serviciului Fiscal de Stat asupra cazului de încălcare a legislației comisă de debitor, acesta a fost sancționat, dar această sancționare nu conduce la concluzia că anume din cauza acestor încălcări întreprinderea a ajuns în insolvabilitate.

Referitor la temeiul prevăzut la art.248 alin.(1) lit.f) din Legea insolvabilității nr.149 din 29.06.2012- dispunerea continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată, Completul de judecată reține prevederile art.2 din Legea insolvabilității nr.149 din 29 iunie 2012, care indică că incapacitate de plată este definită ca situație financiară a debitorului caracterizată prin incapacitatea lui de a își executa obligațiile pecuniare scadente, inclusiv obligațiile fiscale. Incapacitatea de plată reprezintă cazul în care debitorul a încetat să efectueze plăți.

Instanța de apel precizează că creditorul n-a demonstrat în ce consta activitatea debitorului care îl ducea în mod vădit la incapacitate de plată și prin ce acțiuni concrete a dispus pârâtul continuarea acestei activități.

Ca urmare a celor constatate, instanța de fond corect a ajuns la concluzia că, la caz, nu este prezentă fapta de dispunere a continuării unei activități a debitorului care îl duce în mod vădit la incapacitate de plată, săvârșită cu intenție.

Referitor la temeiul prevăzut de art.248 alin.1 lit.h) din Legea insolvabilității nr. 149 din 29.06.2012- nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14, se va reține că potrivit prevederilor art.10 alin.1-3 din Legea citată, intentarea unui proces de insolvabilitate presupune existenţa unui temei.

Temeiul general de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în incapacitatea de plată a debitorului. Temeiul special de intentare a unui proces de insolvabilitate constă în supraîndatorarea debitorului în cazul în care acesta este persoană juridică responsabilă de creanţele creditorilor în limitele patrimoniului său. În acest caz, la baza evaluării patrimoniului debitorului trebuie pusă continuarea activităţii lui dacă acest fapt este posibil.

Iar în art.14, alin.1) din Legea insolvabilităţii, legiuitorul a stabilit obligaţia debitorului de a înainta cerere introductivă în situaţia în care există un temei stabili la art.10.

Incapacitatea de plată a unei întreprinderi este un criteriu primordial – obligatoriu pentru organele de conducere a companiei, în sensul înaintării unei cereri introductive în instanţa de insolvabilitate.

Conform art.14 Legea insolvabilităţii, debitorul este obligat să depună cerere introductivă dacă există unul din temeiurile prevăzute la art.10. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă şi în cazul în care: a) executarea integrală a creanţelor scadente ale unui sau ale mai multor creditori poate cauza imposibilitatea satisfacerii integrale la scadenţă a creanţelor celorlalţi creditori; b) în cadrul lichidării, care se efectuează conform altor legi, devine evident că debitorul nu poate satisface integral creanţele creditorilor. Debitorul este obligat să depună cerere introductivă imediat, dar nu mai târziu de expirarea a 30 de zile calendaristice din data survenirii temeiurilor indicate în prezentul articol la alin.2 şi la art.10 alin.2. Dacă debitorul nu depune cerere introductivă în cazurile şi în termenul prevăzut în prezentul articol, persoana care, în conformitate cu legislaţia în vigoare, are dreptul de a reprezenta debitorul, asociaţii cu răspundere nelimitată şi lichidatorii debitorului răspund subsidiar în faţa creditorilor pentru obligaţiile apărute după expirarea termenului prevăzut la alin. (3).

Din conţinutul normelor respective rezultă că cererea introductivă, putea fi depusă doar de administrator, care în virtutea legii are obligaţia de a depune cererea introductivă în cazul survenirii stării de insolvabilitate.

La fel, se deduce concluzia că pentru tragerea la răspundere subsidiară a administratorului urmează să fie stabilită cert data survenirii temeiului indicat la art.10 alin.(2), adică incapacitatea de plată precum şi faptul că anume aceasta a avut ca efect apariţia stării de insolvabilitate.

Serviciul Fiscal de Stat a invocat că debitorul se afla în incapacitate de plată din 25

noiembrie 2020, astfel că cererea introductivă urma a fi depusă de debitor cel târziu până la data de 26 decembrie 2020.

Instanța de apel relevă că creditorul nu a demonstrat că debitorul anume la 25 noiembrie 2020 se afla în incapacitate de plată.

Colegiul civil relevă că nedepunerea cererii de intentare a procesului de insolvabilitate conform prevederilor art.14, nu duce la apariția stării de insolvabilitate, nedepunerea cererii introductive duce la încasarea doar a obligațiilor, apărute după expirarea termenului prevăzut la art.14 alin.3) din Legea insolvabilității, neavând relevanță suma creanțelor validate în cadrul procesului de insolvabilitate. Respectiv, pentru atragerea la răspundere subsidiară prin prisma acestui articol, urma a fi stabilită data survenirii stării de insolvabilitate, termenul limită de depunere a cererii introductive, obligațiile, apărute după expirarea acestui termen.

În contextul celor expuse supra, instanța de insolvabilitate constată neîntrunirea semnelor şi condițiilor necesare antrenării răspunderii subsidiare. Din acest considerent argumentele creditorului invocate în acest sens nu sunt suficiente pentru a se constata vinovăţia (culpa) intimatului, vinovăţie care trebuie determinată în raport cu motivele care au cauzat insolvabilitatea.

Completul de judecată al Curții de Apel Nord constată că cererea de apel conține obiecții de fapt şi de drept, similare celor expuse anterior în cadrul examinării cauzei, care au fost analizate de către instanța de fond, fiind apreciate corespunzător, astfel, argumentele invocate în cererea de apel nu pot constitui temei de casare a hotărârii contestate, deoarece nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Conducându-se de prevederile art.385 lit.a) Cod de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

DECIDE:

Respinge apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat.

Menține hotărârea Judecătoriei Orhei sediul central din 17 martie 2026, adoptată în cauza civilă la cererea înaintată de Serviciul Fiscal de Stat către Balanici Octavian, intervenient accesoriu lichidatorul SRL ”Augustin & Alexandra”, Donțu Alexei privind atragerea la răspundere subsidiară a membrilor organelor de conducere ale debitorului insolvabil SRL ”Augustin & Alexandra”.

Decizia este definitivă și irevocabilă din momentul pronunțării.

Președinte **Elena Grumeza**

Judecători **Natalia Costaș**

Ivan Parii